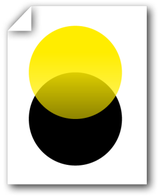

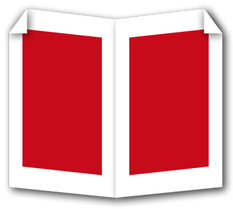

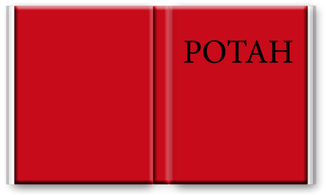

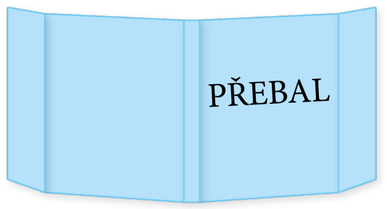

Slovník polygrafických pojmů

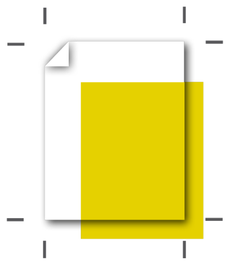

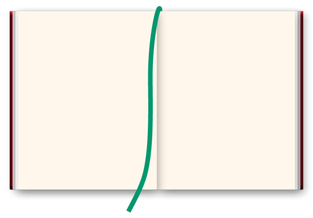

sUVerénní tisk
printo

Cicero – základní typografická jednotka, která je rovna dvanácti typografickým bodům. Jeden typografický bod má rozměr 0,376 mm, jeden cicero tedy měří 4,512 mm. Jako cicero se označuje také písmo o této velikosti.

DPI (Dots Per Inch) – počet pixelů na palec, jednotka rozlišení bitmapové grafiky. Pro tiskové podklady by mělo být minimální rozlišení 300 DPI.

Duplex – je způsob tisku, u kterého dojde ke zvýraznění obrázků přidáním druhé barvy. Obyčejný vzhled černobílé fotografie se tím velmi oživí, případně získá určitý nádech (např. staré fotografie zabarvené do žluta).

Falcování – přeložení archů. U papírů vyšších gramáží (nad 160 g/m2) se doporučuje provést před falcováním také rýhování.

ICC profil – datový soubor definující vztah mezi hodnotami vstupního resp. výstupního zařízení a jim odpovídajícími barvovými souřadnicemi z nezávislého prostoru, které popisují vzhled barvy – prosíme vás, abyste do svých dat tyto profily nevkládali.

Kapitálek – ozdobná stužka nalepená na okraje knižního bloku. Zakrývá dutinu mezi hřbetem knižního bloku a deskami.

Kašírování – proces, při kterém se motiv vytištěný na papír nebo samolepku, nalepí na tvrdou podložku (karton, plastová deska) např. při výrobě POS poutačů, krabic apod.

Maketa – model tiskoviny v reálné velikosti a s použitím materiálů, které se budou používat při výrobě díla. Slouží ke kontrole, jak bude produkt reálně vypadat a ukáží se zde případná technologická omezení.

Makulatura – dále nepoužitelný papír, který je znehodnocen v přípravné fázi tiskového procesu při nastavování stroje.

Na spad – způsob tisku, při kterém je požadováno, aby byl papír potištěný až k okraji. V takovém případě je třeba připravit tisková data s přesahy (spadávkami), která se vytisknou na větší formát papíru a spadávky se odříznou.

Opacita – neboli neprůsvitnost je vlastnost papíru nepropouštět světelné paprsky. Vyjadřuje se v procentech zadrženého světla. Dokonale neprůsvitný papír má opacitu 100 %. Obecně lze říci, čím vyšší gramáž papíru, tím vyšší opacita.

Parciální lak (disperzní nebo UV) – zvýraznění motivu na požadované části tiskoviny (potah, přebal, obálka, text).

Perforování – vytvoření řady drobných otvorů (kulatých nebo podélných), které slouží k zeslabení materiálu a snadnějšímu odtržení takto rozdělených částí. Vhodné např. na útržky vstupenek, připravení kupónů k odtržení apod. Někdy je vhodné místo bigování použít perforaci pro kvalitnější ohnutí papíru. Perforace rovnoběžná s hranou tiskoviny je jednodušší na realizaci a tím také levnější než šikmá. Běžná perforace musí sahat od jednoho okraje tiskoviny k druhému a musí být rovná. Tato omezení je možné obejít výsekem, který umožňuje realizovat i složitější tvary. Ten však vyžaduje výrobu raznice.

Planžeta – výseková forma umožňující výsek tiskoviny do požadovaného tvaru, např. složky s klopou, samolepky nepravidelných tvarů apod. Forma může být osazena noži výsekovými, rýhovacími či perforovacími.

Plotr – vytištěný arch na inkjetové tiskárně sloužící pro kontrolu vyřazení a postavení textu a obrázků.

Potah – materiál ke zhotovení knižních desek. Může být použito plátno, imitace kůže, polaminovaný křídu, BO papír atd.

Prinect® Inpress Control – měřicí systém umístěný na poslední tiskové jednotce a na poslední tiskové jednotce před obracecím zařízením u strojů pro oboustranný tisk, průběžně automaticky měří a řídí barevnost a soutisk přímo ve stroji za jeho chodu – tento systém je součástí našeho tiskového stroje Heidelberg Speedmaster XL 75-8-P5-F, díky čemuž je neustále kontrolována kvalita tisku.

Přebal – je ochranný papír přebalující knihy. Může být potištěný, doplněný lakováním nebo laminováním.

Předsádka – je dvojlist obvykle ofsetového papíru, který v knihách s pevnou vazbou spojuje knižní blok a desky. V knize jsou vždy dvě předsádky – přední a zadní.

Rozlišení obrazu – hustota informací (pixelů) na jednotku délky. Uvádí se obvykle v DPI (body na palec = 2,54 cm). Rozlišení, které je potřeba ke kvalitnímu tisku fotografií, je obvykle 300 DPI, pro kvalitní tisk pérovek (jednobarevných motivů složených z čar) raději 600 DPI. Ovšem pozor, pokud dojde při sazbě ke zvětšení obrazu, skutečně rozlišení se snižuje. Např. 12megapixelovou fotografii lze kvalitně vytisknout přibližně na formát 30×40 cm (skutečné rozlišení bude v tomto případě 254 DPI, což je ještě přijatelné i pro prohlížení z blízka). Pokud bychom ji měli vytisknout na formát 60×80 cm, její skutečné rozlišení klesne na polovinu, tedy 127 DPI, a to už při pohledu zblízka bude rozostřené nebo kostičkované. Z dálky ovšem bude vše vypadat dobře.

Ražba – reliéfní (sleporažba) nebo ražba fólií za tepla (termoražba), kdy fólie může být zlatá, stříbrná, bronzová, bílá, červená apod.

Rýhování – vytlačení žlábku do papíru. Používá se především u papírů vyšších gramáží, aby je bylo možné lépe přehýbat. Šířku žlábku je možné měnit, aby vznikl nápadnější a širší nebo méně nápadný a užší ohyb. Je možné ji použít také jako dekorační prvek. Může se provádět samostatně nebo jako součást výseku.

Štoček – tisková forma pro tisk z výšky, jejíž netisknoucí místa byla snížena leptáním, rytím apod.

Vakát – je prázdná stránka kdekoli v knize.

Záložková stužka (lacetka) – je vlepená do hřbetu knižního bloku.